

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Designs and Methods)

การศึกษา เรื่อง ความก้าวหน้าของการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ประกอบด้วยรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 สถานที่ดำเนินการวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.2 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารระดับคณะ ภาควิชา/สาขาวิชา หัวหน้างาน/หน่วยงาน และคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะ ภาควิชา/สาขาวิชา ได้แก่ คณบดี และรองคณบดี หัวหน้าภาควิชา/รองหัวหน้าภาควิชา/สาขาวิชา เลขานุการคณะ หัวหน้างาน/หัวหน้าหน่วยงาน และคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะ/ภาควิชา/สาขาวิชา รวมทั้งสิ้น ประมาณ 113 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นผู้ให้ข้อมูล

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามจากผู้บริหารระดับคณะ ภาควิชา/สาขาวิชา งาน หน่วยงาน คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะและภาควิชา/สาขาวิชา โดยการแจกแบบสอบถาม จำนวน 113 ชุด และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนและมีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์มาวิเคราะห์

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 58 ชุด สาเหตุที่ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวนดังกล่าว เนื่องจากแบบสอบถามบางชุดไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จึงได้นำส่วนที่ครบถ้วนสมบูรณ์มาวิเคราะห์ ซึ่งมีเพียง 58 ชุด

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ทั้งในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์ จากกรมการตรวจและประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลการประเมินระดับการพัฒนาคุณภาพ ทั้ง 9 องค์ประกอบ ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547-2549

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ข้อคำถามประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Close - ended question) โดยกำหนดรูปแบบคำถามและคำตอบที่แน่นอน และข้อคำถามปลายเปิด (Open-ended question) เพื่อให้ได้คำตอบที่เป็นอิสระแก่ผู้ตอบ โดยเนื้อหาในแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อัตราเงินเดือน ตำแหน่ง ระยะเวลาการรับราชการ และตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์ ใช้คำถามปลายปิด (Close - ended question)

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พัฒนาและก้าวหน้าขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ก. ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาและการบริหารคุณภาพ ใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ข. ภาวะผู้นำ การบริหารระบบ การทำงานเป็นทีม และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 3 ความก้าวหน้าของการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้คำถามแบบเลือกตอบ เหมือนเดิม และ ดีขึ้น/มากขึ้น

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้แบบปลายเปิด (Open-ended question)

3.5 การใช้สถิติและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการหาค่าสถิติ ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาจะได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Pack for Social Science) และใช้สถิติเพื่อประเมินข้อมูลวิจัย ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนาข้อมูลในรูปความถี่ ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาและการบริหารคุณภาพ ในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้คำถามแบบเลือกตอบและเกณฑ์การให้คะแนน วัดจากคะแนนความถูกต้องที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบ ข้อใดตอบถูก ค่าของคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน ข้อใดตอบผิด ค่าคะแนนจะเท่ากับ 0 คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคิดคำนวณน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย เพื่อหา

ค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจรวมของผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งหมดว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาและการบริหารคุณภาพ ในระดับใด โดยใช้สูตรคำนวณอัตราภาคชั้น ดังนี้

$$\text{สูตร} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงชั้น}} = \frac{14 - 0}{5} = 2.80$$

จากนั้นนำมาจัดระดับความรู้ความเข้าใจ ได้ประยุกต์ใช้เกณฑ์ในการวัดผลการศึกษา ดังนี้

คะแนน	11.24 - 14.00	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจดีมาก
คะแนน	08.43 - 11.23	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจดี
คะแนน	05.62 - 08.42	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจพอใช้
คะแนน	02.81 - 05.61	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจน้อย
คะแนน	0 - 2.80	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจน้อยมาก

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ การบริหารระบบ การทำงานเป็นทีม และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การวิเคราะห์ภาวะผู้นำ การบริหารระบบ การทำงานเป็นทีม และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ของการบริหารจัดการในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาของ คณะมนุษยศาสตร์ ใช้เกณฑ์การวัด 2 ระดับ คือ ตอบว่า “ใช่” ค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน และตอบว่า “ไม่ใช่” ค่าคะแนนเท่ากับ 0 คะแนน รวมข้อคำถามแต่ละด้าน และนำมาคำนวณหาระดับค่าคะแนนเฉลี่ยของภาวะผู้นำ การบริหารระบบ การทำงานเป็นทีม และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ของการบริหารจัดการในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ของผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งหมดว่า อยู่ในระดับใด โดยใช้สูตรอัตราภาคชั้น เพื่อแปลผล ดังนี้

ภาวะผู้นำ

$$\text{สูตร} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงชั้น}} = \frac{9 - 0}{3} = 3$$

จากนั้นการแปลความหมายผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เกณฑ์ในการวัดผลการศึกษา ดังนี้

คะแนน	6.1 - 9.0	หมายถึง	มีภาวะผู้นำมาก
คะแนน	3.1 - 6.0	หมายถึง	มีภาวะผู้นำปานกลาง
คะแนน	0 - 3	หมายถึง	มีภาวะผู้นำน้อย

การบริหารระบบ

$$\text{สูตร} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงชั้น}} = \frac{7 - 0}{3} = 2.33$$

จากนั้นการแปลความหมายผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เกณฑ์ในการวัดผลการศึกษา ดังนี้

คะแนน	4.75 – 7.00	หมายถึง	มีการบริหารระบบในระดับมาก
คะแนน	2.34 – 4.74	หมายถึง	มีการบริหารระบบในระดับปานกลาง
คะแนน	0 – 2.33	หมายถึง	มีการบริหารระบบในระดับน้อย

การทำงานเป็นทีม

$$\text{สูตร} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงชั้น}} = \frac{9 - 0}{3} = 3$$

จากนั้นการแปลความหมายผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เกณฑ์ในการวัดผลการศึกษา ดังนี้

คะแนน	6.1 – 9.0	หมายถึง	มีการทำงานเป็นทีมในระดับมาก
คะแนน	3.1 – 6.0	หมายถึง	มีการทำงานเป็นทีมในระดับปานกลาง
คะแนน	0 – 3.0	หมายถึง	มีการทำงานเป็นทีมในระดับน้อย

การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

$$\text{สูตร} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงชั้น}} = \frac{4 - 0}{3} = 1.33$$

จากนั้นการแปลความหมายผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เกณฑ์ในการวัดผลการศึกษา ดังนี้

คะแนน	2.68 – 4.00	หมายถึง	มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในระดับมาก
คะแนน	1.34 – 2.67	หมายถึง	มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในระดับปานกลาง
คะแนน	0 – 1.33	หมายถึง	มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในระดับน้อย

4. วิเคราะห์ความก้าวหน้าของการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา

ของคณะมนุษยศาสตร์ ใช้คำถามแบบเลือกตอบและเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ตอบว่า “เหมือนเดิม” ได้ 0 คะแนน และตอบว่า “ดีขึ้น/มากขึ้น” ได้ 1 คะแนน มีคำถาม 55 ข้อ คะแนนเต็ม 55 คะแนน จากนั้นนำคะแนนของแต่ละแบบสอบถามที่ได้มาคำนวณค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย เพื่อหาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งหมดว่า คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย

เชียงใหม่ มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา ในระดับใด

ในการแปลความหมายผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เกณฑ์ในการวัดผลการศึกษาดังนี้

คะแนน 80% ขึ้นไป	หมายถึง	มีความก้าวหน้าฯ ในระดับดีมาก
คะแนน 70-79%	หมายถึง	มีความก้าวหน้าฯ ในระดับดี
คะแนน 60-69%	หมายถึง	มีความก้าวหน้าฯ ในระดับปานกลาง
คะแนน 50-59%	หมายถึง	มีความก้าวหน้าฯ ในระดับน้อย
คะแนนต่ำกว่า 50%	หมายถึง	มีความก้าวหน้าฯ น้อยมาก/ ไม่มีความก้าวหน้า

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ด้านภาวะผู้นำ การบริหารระบบ การทำงานเป็นทีม และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง กับความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์ โดยวิเคราะห์การศึกษาระดับความสัมพันธ์ได้ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Correlation Coefficient (r)

6. วิเคราะห์ข้อมูลในคำถามปลายเปิด จากคำถามด้านปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ สรุปประมวลตามคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม